

V petek dne 21. decembra bo govorila gđ. Manica Komanova o naših božičnih običajih, pripovedovala bo božične pravljice in zapela bo lepo, staro, narodno božično pesem.

V kmetijskem radiu bo v nedeljo dne 16. decembra ob 7.30 predaval g. dr. Kocjan Leon: Bolezni molznih krav. V nedeljo dne 23. decembra bo predaval g. inž. Wenko Boris: O govedoreji.

V nacionalnih urah bodo ob 19.30 naslednja predavanja:
Nedelja 16. decembra: Ivan pl. Zaje (dr. Baranovič, prenos iz Zagreba).
Ponedeljek 17. decembra: Karadordeviči in ustvarjanje Jugoslavije (prof. Julija Bošković, prenos iz Beograda).

Torek 18. decembra: Jugoslovansko jezikovno edinstvo (dr. Tomo Maretič, univ. profesor, prenos iz Zagreba).

Sreda 19. decembra: Adelina Irbj (Ivo Andrić, prenos iz Beograda).

Četrtek 20. decembra: Vojska in religija (Ministrstvo vojske, prenos iz Beograda).

Gospodarsko izvenšolsko delo

Enodnevni strokovni kmetijski tečaj za učitelje v Cerknici.

Odbor občestva učiteljev kmetijsko-nadaljevalnih šol je na svoji seji predlagal, da bi se po srezih prirejali kratki kmetijski tečaji, ki naj bi bili namenjeni zlasti za mlajše učitelje. Vodil naj bi tečaje poseben odbor, v katerem bi delovali zastopniki občestva in sreskega učiteljskega društva ter sreski šolski nadzornik in sreski kmetijski referent. Tečaji bi pripomogli k širjenju strokovne kmetijske izobrazbe in k razumevanju smernic kmetijsko-nadaljevalnih šol med učitelji, ki naj bi znanje in smernice same čim bolj prenašali med narod, posebno še v kmetijsko-nadaljevalnih šolah, v višji narodni šoli in v društvi kmetijskih fantov in deklet. Prvi tak tečaj se je vršil 4. novembra za učiteljstvo logaškega sresa v Cerknici. Predaval je sreski kmetijski referent gospod Konrad Pečevnik, ki je v svojem govoru podal konkreten načrt za zboljšanje kmetijskega gospodarstva in vseh kmetijskih panog v srezu; omejil se je na najnujnejše in na ono, kar je mogoče, da se udeleži in na kar je treba ljudi najbolj opozarjati. Najzanimivejša je bila točka o uredbi male kmetije, ki ne sme gojiti le onih gospodarskih panog, ki trenutno največ donosajo, ampak mora biti kombinirano, čigar dobre posledice se kažejo zlasti ob spremembah, ko nastopijo dobre prilike za kako drugo panogo. Marsikdo je že prišel, ker je upošteval le gozdarstvo, v pravo zagato. V našem srezu sta glavni panogi živinoreja in travništvo. Kmet mora urediti razmerje med številom živine in posestvom in ne sme rediti več živine, kot ima krme. Vsa krma, tudi korenstvo, mora biti do druge letine enakomerno porazdeljena in izkoriščana in ne sme biti porabljena — tudi korenstvo — že pred pomladjo; od svojega posestva mora določiti toliko za travnike in njive, da bo imel dovolj za družino in za živino in da ne bo imel enega preveč, drugega pa premalo. Od polja naj določi eno tretjino za žito, eno tretjino za okopavine, eno tretjino pa za krmne rastline; sicer pa mu skušnje tudi marsikaj povedo. Z razdelitvijo je v ozki zvezi plodored in preprosto knjigovodstvo, ki je malemu kmetu zelo potrebno. Opozarja na knjigo inž. Petkovška o uredbi kmetijskega gospodarstva, ki jo bo letos izdala Kmetijska matica. Glede živinoreje omenja predpisano sivo pasmo in važnost dobro plemenske živine, posebno pa poudarja vzrejo goveda, namreč krmljenje, gibanje in čist zrak. Od prašičev se uvaža v našem srezu požlahtnjena pasma; važnejše kot pasma pa je krmljenje. Od kokoši naj se

ne zanašajo v naše kraje tuje pasme, ampak naj se goji le štjaerska rjava kokoš. Prostori za kokoši naj bodo snažni in večkrat pobeljeni. Ni dobro, da bivajo kokoši po hlevih pri živini. Za zboljšanje govejega plemena so potrebne rodovniške organizacije. Pri poljedelstvu je treba ljudi poučiti o pravilnem plodoredu, obdelovanju zemlje, jesenskem oranju, globokem oranju, o gnojšču, gnojnični jami, o ravnanju z gnojem in gnojnicami, o kompostu in umetnih gnojilih, o izbiranju semen in o poljedelskih strojih. Naši travniki naj se bolj čistijo, gnojijo in jeseni dobro prebranjajo. Stari travniki naj se preorjejo in nanovo zasejejo; trava se mora kositi, preden se začne sušiti, nekateri posestniki v srezu poskušajo z umetnimi travniki; pri nas bi lahko pridelovali semena trav, da bi jih ne bilo treba uvažati iz drugih držav. Mokre travnike je treba osušiti. Pri sadjarstvu je treba opozarjati mladino na sorte, ki so že določene za naš srez, in naj ne sadijo sort, ki zahtevajo toplejše podnebje. Uspevanje sadnega drevja je odvisno od pravilne saditve, gnojenja in okopavanja; divjaki iz gozda so sicer trdne podlage, vendar niso zanesljivi in jih mnogo poigine. Preden dorastejo, sadna drevesa so pri nas še vedno preostoj nasajena. Sadje se mora obirati o pravem času, zlasti hruške. Prilično sadno drevje bi se moralo bolj zasajati. Iz sadja naj delajo tudi brezalkoholno pijačo.

Predavanja so bila dopoldne od 9. do 12., popoldne pa od 1. do 4. Bile so tudi debata, za predavanje tovariša Josipa Dolgana, ki bi govoril o najpotrebnejšem iz prirodoznanstva kot osnovi za razumevanje naprednega kmetijstva, ni bilo več časa. Tečaj se bo nadaljeval kako drugo nedeljo in se bo uporabil le za ogledovanje njiv travnikov, osuševalnih jarkov, umetnih travnikov, hlevov, gnojšč, gnojničnih jam, živine, sadovnjakov, drevesnice, mlekarne in zemljiških knjig; to bi se seveda vršilo v Logatcu. Pozneje bo na vrsti še vse drugo, kar obsega gospodarsko in inoralno stran malega kmeta.

Stanovska organizacija JUU

Vabila

JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ-BISTRISKO zboruje v soboto dne 15. decembra 1934. ob 10. uri dopoldne v Slov. Bistrici na deški šoli.

Zborovanje otvori žalna komemoracija za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Nato prične redno zborovanje.

JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠOSTANJU zboruje v soboto, 15. decembra točno ob pol 10. uri v Velenju. Kot prva točka je žalna komemoracija za blagopok. Nj. Vel. Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem.

JUU SRESKO DRUŠTVO V ORMOŽU bo zborovalo v soboto 15. decembra t. l. ob 9. uri v Ormožu.

Dnevni red:

I. Komemoracija za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem.
II. Društveno zborovanje: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Društveni dopisi. 3. Predavanje tov. Debenaka »Vtisi potovanja po Čehoslovake«. 4. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi

odbor.

Poročila:

JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ-GRADec je imelo dne 24. novembra t. l. v Slovenjgradu žalno zborovanje za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. V zato primerno okrašenem IV.

razredu je predsednik tov. Kopač Leopold očrtal veliko zgodovinsko delo Viteškega kralja. Navzoči so stoji spremljali predsednikova izvajanja ter zaklicali nesmrtnemu kralju trikratni »Slava!« — Zavedajoč se, da je z velikim pokojnikom učiteljstvo izgubilo svojega vzvišenega in plemenitega zaščitnika narodne prosvete in učiteljstva, smo počastili njegov spomin z enominutnim molkom.

Ko v neizmerni tugi žalujemo za Viteškim kraljem, se upirajo naše oči v njegovega prvorojenega sina Petra, ki v tako mladih letih prevzema naše ime in dolžnost kralja Jugoslavije. Z ostalim narodom pozdravljamo učitelja našega novega kralja Petra II. ter mu izražamo svojo brezmejno zvestobo, neomajno vdanost ter zaobljubo, da hočemo sveto izpolniti sporočilo njegovega velikega očeta, da bomo čuvali Jugoslavijo.

Z vzklikom: »Živel naš kralj Peter II. in ves kraljevski dom! Živela Jugoslavija!« — je bila zaključena žalna svečanost.

Tovariš predsednik je nato pozdravil novopristopivše tov.(-ice), kakor tudi navzočega referenta sekcije P. R. K. tov. Kobala iz Ljubljane.

Od 48 včlanjenih je bilo navzočih 40 tovarišev (-ice) t. j. 83%. Sreski šolski nadzornik gospod Grmovšek Miloš je sporočil zboru pozdrave gospoda sreskega načelnika, ki se zborovanja iz službenih zadržkov ni mogel udeležiti.

Tajnik tov. Iglar Rajko je prečital zapisnik zadnjega zborovanja ter poročal o došlih dopisih.

Slepi: 1. Sekcija naj stori potrebne korekture, da se bodo oddajala učiteljska mesta le potom razpisa. 2. »Socialnemu fondu Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja« se nakaže iz društvene blagajne znesek Din 100. 3. Za vence blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. se pošlje izvršnemu odboru v Beograd po Din 1.— od vsakega člana.

O nacionalni vzgoji je referiral tovariš Mrovlje. Sledilo je še informativno predavanje sekcije referenta P. R. K. g. Kobala. — Predsednik se je obema predavateljema v imenu društva zahvalil.

V zvezi s poročilom tov. blag. se je soglasno sklenilo večje zaostanke na članarini iztirjati potom advokata — Prihodnje zborovanje se bo vršilo 9. februarja 1935.

Kopač Leop., preds. Iglar Rajko, tajnik.

JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO LOGATEC je imelo svoj redni letni občni zbor dne 24. nov. 1934. na Račeku. Navzočih je bilo 65 članov, t. j. 63%.

Pred začetkom skupščine je imel tovariš predsednik Doljak Valentin spominski govor za blagopokojnim našim Voditeljem in največjim učiteljem Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem.

Po počastitvi in 10 minutnem odmoru se je pričelo zborovanje.

I. Poročila predsednika, tajnika in blagajnika so bila soglasno sprejeta. Pri teh se je sklenilo:

a) Šolska matica se ne bo plačevala v okviru društva.

b) Učiteljsko društvo je pristopilo k »Učiteljski tiskarni« z 2 deležema. Članstvu se priporoča pristop; tozadevne tiskovine ima društvo. Poleg društva so se priglasili za pristop k »U. T.« do sedaj 4 člani(-ce).

c) Naknadni proračun sekcije in društva se soglasno sprejme.

d) Proslava 1. dec. in sajenje spominskega drevesa naj se izvrši v sporazumu s krajevnimi organizacijami in faktorji.

e) Društvo plača od vsakega člana za »Socialni fond Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja« po 5 Din.

f) Vsak učitelj naj bo čuvar stanovske avtoritete in zagovornik tovarišev, stanu in šole v vseh organizacijah!

II. Poročila delegatov o banovinski in drž. skupščini so bila z odobravanjem sprejeta.

III. Rezultat volitev je bil sledeči: predsednik Doljak Valentin; odborniki: Kenič A., Herman M., Volčjak A., Winkler V., Vrtačnik M., Dolgan J. in Pavčič M. Namestniki: Schuler S. in Sartori M. Nadzorni odbor: Hrastnik R. in Rudolf E. Razsodišče: Hladnik L. in Bezeljak M.

Doljak V., t. č. predsednik.

JUU UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ LAŠKI je zborovalo in opravilo redni letni občni zbor dne 24. nov. t. l. ob 9. uri v Zidanem mostu.

Prva točka dnevnega reda je bila posvečena spominu blagopokojnega Viteškega kralja Zedinitelja. Tople besede, ki jih je tov. predsednik posvetil velikemu Njegovemu duhu, je zborujoče učiteljstvo, ki je bilo skoro korporativno zbrano, stoji poslušalo. V nadaljnjem je navzoči g. sres. načelnik odlikoval tov. šol. uprav. Jurka Vida z redom Sv. Save V. stopnje.

Občni zbor, ki je sledil nato, je kljub obširnemu programu potekel v najlepšem redu ter hitro.

Rešeni so bili vsi dopisi, sprejeta so bila z odobravanjem vsa resorna poročila ter tudi poročila o glavni in banovinski skupščini. Sprejet je bil proračun za l. 1934/35. z dodatkom, da prispeva društvo Ped. centrali v Mariboru Din 100.—, »Fondu Viteškega kralja« pa Din 100.—. Članarina poroč. učiteljem se zniža za 1 Din.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen ves stari odbor s tovarišem Lebarjem kot predsednikom.

Tri ure trajajoče uspelo zborovanje je zaključil tov. predsednik z obljubo, da bo njegovo delo tudi v bodoče vodila le smer »stanovske politike«.

Op.: Prihodnje zborovanje bo januarja v Celju.

Mahkota Milan, s. r., tajnik.

Lebar Fran., s. r., predsednik.

Kupui domače blago!

Brezposelni nočemo podpor, mi hočemo dela! Kupujte domače izdelke, ker tako zaposlite brezposelne! Lačni in bedni otroci so duševno in telesno manj razviti!

Novosti na knjižnem trgu

—k Dobro srečo mladi kralj. Mladinski zbori, zbral in uredil Luka Kramole, založba Kleinmayr & Bamberg, Ljubljana.

Pred kratkim je izšla prav lična pesmarica pod gornjim naslovom. Luka Kramole je že pred časom uredil podobno pesmarico pod naslovom »Narodni prazniki«, namenjen za prireditve ob narodnih in državnih praznikih. Tudi ta zbirka nam prinaša 6 posrečenih pesmi, katerih 4 izmed teh imajo klavirsko podlago in 2 sta a capela. Prispevali so: E. Adamič: Petrovo kolo in Dobro srečo mladi kralj, 2 lepi in efektni skladbici s klavirsko spremljavo. Dr. F. Kimovec: Otroci Petru II., lažji dvoglasni zborček s lahko spremljavo klavirja. S. Santel: Od Triglava do Vardarja 3 glasen a capela zbor. M. Tomo: Himna PJS, zanimiv in lepo zvonen 3glasen a capela zbor. Boris Tričkov: Rodino mila (bolgarska), 3 glasen zbor, ki se pa lahko poje tudi 2 glasno in ga je priredil po tekstu in muziki omenjenega skladatelja E. Adamič. Ima tudi klavirsko spremljavo. — Tekstu je pridejal ob koncu slovenski prevod. Pesmarica bo izvrstno služila vsem mladinskim zborom višjih nar. in meščanskih šol, kakor tudi vsem ženskim zborom sploh, za prireditve ob narodnih in državnih praznikih. Tekst pesmi sam je tudi uporabljen za deklamacije ob podobnih prilikah.

Pesmarico toplo priporočamo vsem ljubiteljem mladinske glasbe, kakor tudi vsem učnim zavodom.

Pelikan

akvarelne barve

v okroglih komadih za šolsko uporabo. Hitro se topijo pod mokrim čopičem. — Barve so čiste in svetle ter dajejo svežo in živahno sliko. Nespremenijo se niti potem ko se posuše.

GÜNTHER WAGNER k. d., Zagreb, pošt. pred. 94

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izpravljen optik
Ljubljana, Stari trg 8

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

KDOR OGLASUJE
TA NAPREDUJE!

RESTAVRACIJA NOVI SVET

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Za srednje, strokovne, meščanske, osnovne šole

dobite vse mogoče knjige in potrebščine v naših knjigarnah:

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 — Maribor, Tyrševa ulica

Izvršujemo vsa tiskarska in knjigoveška dela. Na zalogi razne slike, fizikalni aparati, zbirke in druga učila

UČITELJSKA TISKARNA r. z. z o. z.
Ljubljana — Frančiškanska ulica št. 6